

Kousnutí lachtanem

Potápěč

Potápěčem byl 67letý muž s 35letými zkušenostmi s potápěním.

Událost

Chvilí po poledni nedaleko populární potápěčské oblasti a hnízdiště lachtanů v mexické La Paze v Los Islotes kousl lachtan potápěče do břicha. Zraněný potápěč byl v okamžiku útoku v hloubce menší než 6 metrů, s přibližně padesáti dalšími potápěči z několika potápěčských lodí. Po útoku mu kolegové a posádka lodi pomohli zpět na palubu a odstranili mokrý 3mm neopren, aby mohli zhodnotit rozsah poranění a zastavit krvácení. Po celou dobu byl pokousaný potápěč při vědomí a orientovaný.

Loď dorazila do přístavu přibližně po dvou hodinách těsně před třetí hodinou odpoledne a potápěč byl přepraven na břeh pomocí rybářské (panga) lodi. Byl v celkově dobrém stavu, členové posádky mu ošetřili ránu krytím a zabandážovali. Protože se pacient spolu s vedoucím výpravy a místními členy posádky shodli na tom, že čekání na sanitku by mohlo transport do zdravotnického zařízení neúměrně prodloužit (vzhledem k tomu, že v této oblasti je špatná dojezdovost záchranné služby), rozhodl se vedoucí výpravy odvézt pokousaného potápěče vlastním vozem.

V průběhu transportu byly potápěčovy životní funkce normální a přes poranění nevykazoval žádné známky bolesti, či úzkosti. Vzhledem k tomu, že jeho stav se zdál být stabilní a krvácení bylo pod kontrolou, rozhodli se jet na blízkou místní kliniku. Spádové nemocnice totiž bývají plné pacientů a často se v nich dlouho čeká na ošetření.

Na kliniku dorazili krátce před čtvrtou hodinou odpoledne a sloužící lékař začal ošetřovat potápěčova zranění. Jednalo se o dvě paralelní tržné rány (lacerace) přibližně 5 cm dlouhé 1 cm široké a více než 2,5 cm hluboké, s několika menšími bodnými rankami kolem.

Lékař spolu se sestrami důkladně vyčistil rány, aplikoval injekčně lokální anestetikum a následně rány sešil dvěma vrstvami stehů. Před kompletním uzavřením byl k zajištění drenáže vložen do ran sterilní tampon. Jedna z menších bodných ran vyžadovala samostatné sešití.

Lékař následně ordinoval očkování proti tetanu, které aplikovala sestra. Potápěč byl propuštěn okolo šesté hodiny večer a jeho spolucestovatelé ho dopravili do hotelu.

Analýza

Tato událost je výbornou ukázkou toho, že organizátoři ponorů musí mít předem připravený plán pro řešení závažných zdravotních situací a nemají váhat s jeho použitím. Případ také ilustruje, že akční plány mají zahrnovat více situací, než jen dekompresní nemoc. Pro posádku potápěčských lodí je nezbytné osvojení zásad první pomoci při fyzických poraněních.

Organizátor ponoru v tomto případě oslovil personál orientovaný v místních poměrech a učinil rozhodnutí na základě jejich informací a znalostí. Proto se rozhodl transportovat zraněného pacienta za asistence záchranáře (EMT - emergency medical technician), který zde byl na výletě a místního plavčíka, který byl

také vyškoleným záchranářem (EMT).

Jakékoliv poranění, kdy je poškozená kůže v podmořském prostředí, je třeba lékařsky zhodnotit a ošetřit. Tulení a lachtaní kousnutí jsou velmi často komplikována infekcí. I v případě, že se jedná o malá poranění, nestačí ránu pouze důkladně vyčistit a desinfikovat. Je nutné kontrolovat případné známky infekce ještě minimálně 7-10 dní. Mezi takové známky patří narůstající otok, bolest, citlivost v ráně nebo jejím okolí, zarudnutí, výtok z rány s hnilobným zápachem, červené pruhy šířící se kolem rány, horečka a pocit na zvracení.

Není zcela jasné, proč lachtan potápěče pokousal. Svědek popsal dva lachtany bojující mezi sebou, z nichž jeden se následně dal na útěk. Pokousaný potápěč byl od místa souboje zhruba 15 metrů daleko a ocitl se v dráze prchajícího lachtana. Nehledě na to, jak hravá a ochočená se mohou mořská zvířata zdát, nesmíme zapomínat, že jsme pouze návštěvníky v jejich prostředí a měli bychom si dávat pozor na jejich chování. Určitě je vhodné naučit se způsob pozorování a správný přístup ke zvířatům a vždy následovat doporučení odborníků.

Co dělat při kousnutí tulenem nebo lachtanem

Kontakt s tulenem nebo lachtany může mít za následek vážnou infekci způsobenou bakterií leptospirózy známou pod názvem "tulení prst". Tuleně a lachtany raději nekrmte, tím si významně snížíte pravděpodobnost přímého styku s tímto zdrojem infekce. A také předcházejte kontaktům mezi psy a tulenem či lachtany, nemoci se mohou přenášet i tímto způsobem.

Každou ránu způsobenou tulenem nebo lachtanem pečlivě vymyjte dezinfekčním roztokem a poté ji řádně osušte. V případě jakéhokoliv zranění způsobeného těmito tvory vyhledejte lékařskou pomoc, protože existuje velká pravděpodobnost vážných a dlouhodobých zdravotních komplikací. Lékaři zdůrazněte, že vás kousl tuleň nebo lachtan. Po dobu sedmi až deseti dnů sledujte možný nástup příznaků onemocnění a začnete-li se cítit "divně", ihned vyhledejte nemocniční vyšetření.

I když se to nestává příliš často, přesto občas dochází i k nevyprovokovanému kousnutí lachtanem, proto by si potápěči měli toto riziko uvědomovat.